

Fizika 2i PótZH 2009.04.10

1. A törésmutató a vákuumbeli fénysebesség és a közegbeli fénysebesség hányadosa.
2. Az egyik közegben haladó fény nagyobb törésmutatójú közeg határáról 90° -os fázisugrással verődik vissza.
3. Fraunhofer-diffrakció esetén mind a fényforrás, mind az ernyő közel vannak az apertúrához.
4. Hologram esetén a referencia és tárgy hullám interferenciája lép fel a filmen.
5. Optikai rács felbontóképessége közelítőleg a rendszám és a "karcolásuk" rács felbontóképessége közelítőleg a rendszám és a "karcolásuk" számának szorzata.
6. Sugárzó villamos dipólus mágneses tere a távolság négyzetével fordított arányban cseng le.
7. A Maxwell egyenletek a Galilei transzformációra invariánsak.
8. A speciális relativitáselmélet szerint a vákuumbeli fénysebesség értéke minden inercia-rendszerben ugyanaz.
9. Röntgen diffrakció során 0.1 nm nagyságrendjébe eső hullámhosszúságú elektromágneses hullámot kell használni ahhoz, hogy értékelhető diffrakciós csúcsokat kapjunk a NaCl kristályról.
10. A dioptria a lencse cm-ben mért fókusztávolságának a reciproka.

Kétréses kísérletben 486 nm hullámhosszúságú fényt használunk és a rések távolsága 0.6 mm, az ernyő 2 m-re van a réstől. Mekkora a szomszédos fényes csíkok közötti távolság?

- a) 1.62 mm   b) 2.62 mm   c) 3.62 mm   d) 4.62 mm   e) egyik sem

Két vékony lencsét, melyek fókusztávolsága 20 cm, illetve 60 cm, egymást érintő helyzetbe hozunk. Mekkora az összetett lencse fókusztávolsága?

- a) 7.5 cm   b) 15 cm   c) 22.5 cm   d) 30 cm   e) egyik sem

Határozzuk meg annak a színekvonalnak a hullámhosszát, amely a rács által a harmadrendű színekben adott képe összeesik harmadrendű színekben adott képe összeesik a 4861 Å hullámhosszú vonalnak a negyedrendű színekében keletkező képével.

- a) 3861 Å   b) 6481 Å   c) 3481 Å   d) 5841 Å   e) egyik sem

Tegyük fel, hogy a rés $3 \cdot 10^{-4}$ m szélességű és sárgászöld 500 nm hullámhosszúságú fényvel van megvilágítva. Határozzuk meg milyen széles a centrális maximum a réstől 2 m távol lévő ernyőn.

- a) 3.67 mm   b) 4.67 mm   c) 5.67 mm   d) 6.67 mm   e) egyik sem

A Na-gőzlámpa sárga fényt bocsát ki, amely két hullámhossznak felel meg: 589 és 589.59 nm-nek. Legalább hány résből kell állnia annak a rácsnak, amely az első rendben felbontja ezt a Na-dublettet?

- a) 10 b) 100 c) 1000 d) 10000 e) egyik sem

Vákuumban terjedő síkhullám elektromos térerőssége: $E(r,t) = (6000 \text{ V/m}) \cos(kz - \omega t)e_x$. A mágneses indukció vektorát megadó összefüggés:

- a) $B(r,t) = (2 \cdot 10^{-5} \text{ T}) \cos(kz - \omega t) e_z$ b) $B(r,t) = - (2 \cdot 10^{-5} \text{ T}) \cos(kz - \omega t) e_x$
c) $B(r,t) = (2 \cdot 10^{-5} \text{ T}) \cos(kz - 40t + \pi/2) e_z$ d) $B(r,t) = (2 \cdot 10^{-5} \text{ T}) \cos(kz - \omega t) e_y$ e) egyik sem

Egy elektromágneses hullámban az elektromos térerősséget a $E_x = 100 \sin(10^8 x - (Ot))$ függvény adja meg SI egységekben. Határozza meg a mágneses hullám frekvenciáját!

- a) $4.78 \cdot 10^8$ Hz   b) $4.78 \cdot 10^{10}$ Hz   c) $4.78 \cdot 10^{12}$ Hz   d) $4.78 \cdot 10^{14}$ Hz   e) egyik sem

Tegyük fel, hogy két csillag egymással ellentétes irányban $0,7c$ ill. $0,8c$ sebességgel távolodik a Földtől. Adja meg a két csillag egymáshoz viszonyított sebességét!

- a) 1.5c   b) 1c   c) 0,86c   d) 0.96c   e) egyik sem

Az atmoszféra felső rétegében müon keletkezik, amely 0.9998c sebességgel mozog. A bomlásig 60 km-t repül. Milyen müon élettartamot észlelünk a Földhöz rögzített koordináta-rendszerben?

- a) 0.2ms   b) 0.2 μ s   c) 0.2 ns   d) 0.2 ps   e) egyik sem

Inercia-rendszerbeli megfigyelőhöz képest mekkora a hossz tengely irányú sebessége a méterrúd-nak, ha megfigyelő 0.8 m hosszúnak észleli?

- a) 0.4c   b) 0.6c   c) 0.8c   d) c   e) egyik sem